Data publikacji: 17-12-2018

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX KADENCJA

Warszawa, dnia 11 grudnia 2018 r. **Druk nr 1059**

KOMISJA
USTAWODAWCZA

Pan
Stanisław KARCZEWSKI
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Na podstawie art. 85a ust. 3 pkt 1 Regulaminu Senatu Komisja Ustawodawcza wnosi o podjęcie postępowania w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy

o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

Do reprezentowania Komisji w dalszych pracach nad tym projektem ustawy upoważniony jest senator Aleksander Szwed.

W załączeniu przekazuję projekt ustawy wraz z uzasadnieniem.

Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej
(-) Stanisław Gogacz

projekt

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Art. 1. W ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 682 i z 2018 r. poz. 950) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 61^{14} § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Dziecko może wytoczyć powództwo o zaprzeczenie macierzyństwa w ciągu trzech lat od osiągnięcia pełnoletności. Jeżeli dziecko powzięło wiadomość o okoliczności, o której mowa w art. 61^{12} § 1, po osiągnięciu pełnoletności, termin ten zaczyna biec od dnia, w którym dziecko dowiedziało się o tej okoliczności.”;

2) w art. 70 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Dziecko po dojściu do pełnoletności może wytoczyć powództwo o zaprzeczenie ojcostwa męża swojej matki, nie później jednak niż w ciągu trzech lat od osiągnięcia pełnoletności. Jeżeli dziecko powzięło wiadomość o okoliczności, o której mowa w art. 62 § 1 albo 2, po osiągnięciu pełnoletności, termin ten zaczyna biec od dnia, w którym dziecko dowiedziało się o tej okoliczności.”;

3) w art. 81 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Z żądaniem tym dziecko może wystąpić po dojściu do pełnoletności, nie później jednak niż w ciągu trzech lat od jej osiągnięcia. Jeżeli dziecko powzięło wiadomość o okoliczności, o której mowa w § 1, po osiągnięciu pełnoletności, termin ten zaczyna biec od dnia, w którym dziecko dowiedziało się o tej okoliczności.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

U Z A S A D N I E N I E

1. Cel projektowanej ustawy

Projektowana ustawa o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ma na celu dostosowanie systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 maja 2018 r. (sygn. akt SK 18/17), stwierdzającego niezgodność art. 70 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 682; dalej jako k.r.o.) z Konstytucją. Sentencja powołanego orzeczenia została opublikowana w Dz. U. z dnia 19 maja 2018 r., poz. 950. Pełny tekst rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem ukazał się w OTK ZU A poz. 25.

2. Przedmiot i istota wypowiedzi Trybunału Konstytucyjnego

2.1. Trybunał orzekł, że art. 70 § 1 k.r.o. w zakresie, w jakim określa termin do wytoczenia powództwa o zaprzeczenie ojcostwa męża matki niezależnie od daty powzięcia wiadomości przez pełnoletnie dziecko o tym, że nie pochodzi od męża matki, jest niezgodny z art. 30 w zw. z art. 47 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

2.2. Art. 70 § 1 k.r.o. brzmi następująco: „Dziecko po dojściu do pełnoletności może wytoczyć powództwo o zaprzeczenie ojcostwa męża swojej matki, nie później jednak niż w ciągu trzech lat od osiągnięcia pełnoletności.”

Podstawowym sposobem ustalenia ojcostwa dziecka jest przyjęte w art. 62 § 1 k.r.o. domniemanie pochodzenia dziecka od męża matki. Dotyczy to dzieci urodzonych w czasie trwania małżeństwa albo przed upływem trzystu dni od jego ustania lub unieważnienia, z wyjątkiem wszakże sytuacji, gdy dziecko urodziło się po upływie trzystu dni od orzeczenia separacji. Z kolei art. 62 § 2 k.r.o. statuuje domniemanie prawne, które znajduje zastosowanie w przypadku zawarcia przez matkę nowego małżeństwa przed upływem wyżej wymienionego terminu trzystu dni od ustania bądź unieważnienia pierwszego małżeństwa. Zgodnie z nim, prawna więź filiacji powstaje wówczas między dzieckiem i drugim mężem matki, chyba że dziecko urodziło się w następstwie procedury medycznie wspomaganej prokreacji, na którą wyraził zgodę pierwszy mąż matki. Jednocześnie – stosownie do z art. 62 § 3 k.r.o. – domniemania z art. 62 § 1 i 2 k.r.o. mogą zostać obalone wyłącznie na skutek powództwa o zaprzeczenie ojcostwa.

Zaprzeczenie ojcostwa następuje przez wykazanie, że mąż matki nie jest ojcem dziecka (art. 67 k.r.o.). Legitymacja do wytoczenia omawianego powództwa przysługuje mężowi matki (art. 63 k.r.o.), matce (art. 69 § 1 k.r.o.), dziecku, a także prokuratorowi (art. 86 k.r.o.). Podobnie jak w przypadku dziecka, możliwość wystąpienia z tego typu żądaniem przez męża matki oraz przez samą matkę jest ograniczone terminem (6 miesięcy, odpowiednio, od dnia dowiedzenia się o urodzeniu dziecka i od urodzenia dziecka). Tylko prokurator może skutecznie wytoczyć powództwo w każdym czasie.

Obalenie domniemania pochodzenia dziecka od męża matki warunkuje możność ustalenia ojcostwa zgodnie z prawdą biologiczną. Dzieje się to przez uznanie ojcostwa albo na mocy orzeczenia sądu (art. 72 § 1 k.r.o.). Co ważne – w odróżnieniu od zaprzeczenia ojcostwa dochodzenie przez pełnoletnie dziecko sądowego ustalenia ojcostwa nie jest już obwarowane żadnym terminem ustawowym (art. 84 k.r.o.).

Reasumując: powództwo o zaprzeczenie ojcostwa stanowi jedyny prawem przewidziany mechanizm obalenia domniemania prawnego pochodzenia od męża matki. Jeżeli powodem ma być dziecko, to powództwo to musi zostać wytoczone przed upływem terminu zawitego, określonego w art. 70 § 1 k.r.o.

2.3. Na gruncie konstytucyjnym można mówić o istnieniu prawa podmiotowego każdego człowieka do poznania i prawnego uznania własnej tożsamości biologicznej. Prawo to jest „szczególnym, osobistym konstytucyjnym prawem podmiotowym” (tak TK w wyroku wydanym w sprawie K 18/02). Pozostaje ono w ścisłym związku z prawem do prawnej ochrony godności człowieka (art. 30 Konstytucji), a także z prawem do prawnej ochrony życia prywatnego i rodzinnego (art. 47 Konstytucji). „Możliwość ustalenia swoich korzeni i zidentyfikowania przodków zgodnie z prawdą biologiczną warunkuje (…) możliwość rozwijania swojej osobowości i relacji z innymi osobami przy pełnym rozeznaniu co do okoliczności poczęcia i narodzin oraz pochodzenia biologicznego. Ostatecznie bowiem świadomość swojej rzeczywistej tożsamości biologicznej wpływa na decyzje, jakie jednostka podejmuje się w sferze życia osobistego, prywatnego i rodzinnego. Wpływa ponadto na jakość stosunków emocjonalnych w rodzinie [pisownia oryginalna]”.

Aczkolwiek – jak zaznaczył Trybunał – „zasada prymatu rodziny naturalnej i więzi biologicznych jako podstawy kształtowania stosunków rodzinnych nie ma charakteru bezwzględnego. Nie w każdych okolicznościach musi ona przeważyć nad wartością, jaką są relacje rodzinne ukształtowane już według innego rodzaju kryteriów i zapewniające realizację

wartości, takich jak bliskość i stabilność (…) [więzów], bezpieczeństwo dziecka, a także godziwe warunki jego wychowania i rozwoju".

Rozwiązanie prawne przewidziane w zaskarżonym art. 70 § 1 k.r.o., polegające na zamknięciu drogi dochodzenia zaprzeczenia ojcostwa po upływie 3-letniego terminu zawitego, stanowi niewątpliwie ograniczenie konstytucyjnego prawa do poznania własnych korzeni biologicznych. Niemniej problemem nie jest w tym przypadku fakt, że wraz z upływem trzech lat od osiągnięcia pełnoletności dziecko definitywnie traci możliwość podważenia domniemania prawnego z art. 62 § 1 lub 2 k.r.o., lecz okoliczność, że bieg tego terminu jest całkowicie oderwany od momentu, w którym zainteresowany dowiedział się o tym, iż nie pochodzi od męża matki.

Według TK, „przyjęcie daty osiągnięcia pełnoletności jako początku terminu zawitego do wytoczenia przez dziecko powództwa o zaprzeczenie ojcostwa wyraża zamiar ustawodawcy ustabilizowania – możliwie szybko i ostatecznie – prawnego statusu dziecka oraz osób pozostających z nim w relacji rodzinnej. Zamiar ten nie jest do końca pozbawiony konstytucyjnego uzasadnienia, ponieważ pewność prawa w zakresie dotyczącym praw stanu [jako składnik porządku publicznego] jest wartością konstytucyjną." Tyle że pewność prawa – rozumiana jako brak możliwości zmiany stanu prawnego po upływie pewnego czasu – nie powinna automatycznie przeważać nad konstytucyjnym prawem do poznania i prawnego uznania swojego pochodzenia w zgodzie z prawdą biologiczną. „Petryfikowanie stanów prawnych niezgodnych z prawdą biologiczną, zwłaszcza w sytuacjach, w których strony są w stanie wykazać, że stan prawny jest z nią niezgodny, może w niektórych okolicznościach godzić w poczucie sprawiedliwości oraz prowadzić do podważenia zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa."

Trybunał zastrzegł przy tym, że wynikającego z art. 70 § 1 k.r.o. ograniczenia nie rekompensuje kompetencja prokuratora (w istocie nielimitowana żadnym terminem) w zakresie wytoczenia powództwa o zaprzeczenie ojcostwa na mocy art. 86 k.r.o. Przeciwnie, treść art. 86 k.r.o. tylko potwierdza tezę o arbitralności rozwiązania ustawowego uniemożliwiającego samemu dziecku wytoczenie takiego powództwa po upływie 3-letniego terminu zawitego, który w tym przypadku zaczyna biec niezależnie od tego, kiedy dziecko dowiedziało się, że nie pochodzi od męża matki. Nie można mówić o racjonalności rozwiązania ustawowego, skoro stabilizacja sytuacji prawnej, która ma zostać osiągnięta przez odebranie bezpośrednio zainteresowanym, w tym pełnoletniemu dziecku, możliwości wytoczenia powództwa o

zaprzeczenie ojcostwa, może być w każdym czasie przekreślona z inicjatywy prokuratora. Ponadto decyzja o wytoczeniu powództwa przez prokuratora zależy wyłącznie od samodzielnie przez niego dokonanej oceny przesłanek alternatywnych, jakimi są „dobro dziecka" oraz „ochrona interesu społecznego". Organ ten nie jest do tego w żaden sposób związany stanowiskiem osoby, która zwróciła się do niego z wnioskiem w tym przedmiocie. I wreszcie, „już sama konieczność ujawniania prokuratorowi faktów z życia rodzinnego, które miałyby świadczyć o pochodzeniu od mężczyzny innego niż mąż matki, wiąże się z ingerencją władzy publicznej w sferę życia prywatnego i rodzinnego."

Na tle art. 70 § 1 k.r.o. prawo do wytoczenia powództwa o zaprzeczenie ojcostwa staje się teoretyczne we wszystkich tych sytuacjach, kiedy przed osiągnięciem pełnoletności bądź w ciągu 3 lat, licząc od tej daty, dziecko nie uzyskało wiedzy o okolicznościach mogących świadczyć o tym, że nie pochodzi od męża swojej matki. Przyznany prawem instrument staje się w takim układzie czysto iluzoryczny. Tymczasem, co sąd konstytucyjny wielokrotnie podnosił, ustawodawca nie może tworzyć konstrukcji normatywnych, które są niewykonalne, stanowią złudzenie prawa i w konsekwencji dają jedynie pozór ochrony interesów jednostki. Nie może on więc doprowadzać do istotnego zawężenia możliwości realizacji formalnie przyznanego jednostce prawa podmiotowego, tak że prowadzi to do powstania swoistego *nudum ius*, które wskutek tego staje się prawem bezprzedmiotowym.

Z tych względów Trybunał uznał, że art. 70 § 1 k.r.o. nie zapewnia należytej ochrony prawnej życia prywatnego i rodzinnego oraz godzi w istotę prawa do decydowania o życiu osobistym, a tym samym jest niezgodny z art. 47 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji. Jednocześnie przepis ten, jako zawierający arbitralną regulację prawną, która jest barierą dla poznania i prawnego uznania prawdziwej tożsamości biologicznej jednostki, narusza prawo do ochrony godności zagwarantowane w art. 30 Konstytucji.

3. Różnice między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

W końcowym fragmencie uzasadnienia Trybunał podniósł, że „[p]o wejściu w życie (…) wyroku termin do wytoczenia przez pełnoletnie dziecko powództwa o zaprzeczenie ojcostwa będzie musiał być liczony od daty, w której dziecko to dowiedziało się, że nie pochodzi od męża swojej matki. W przypadku natomiast dziecka, które dowiedziało się o swoim rzeczywistym pochodzeniu przed dojściem do pełnoletności, termin liczony będzie nadal od dnia osiągnięcia przez nie pełnoletności".

Nie oznacza to jednak, że ustawodawca może czuć się zwolniony z obowiązku prawidłowego, tj. zgodnego z Konstytucją, unormowania początku biegu terminu do wytoczenia przez dziecko powództwa o zaprzeczenie ojcostwa. Wymaga tego bowiem nade wszystko wzgląd na zasadę ochrony zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa. W szczególności chodzi o to, że adresatami regulacji z art. 70 § 1 k.r.o. – co do zasady – nie są osoby, od których można by wymagać znajomości orzecznictwa sądu konstytucyjnego. Równocześnie nie da się pominąć tego, że zrekonstruowana przez TK norma prawna dotyczy żywotnych interesów takich osób.

Dodatkowym argumentem za podjęciem prac legislacyjnych jest to, że analogiczne rozwiązanie prawne związane z terminem zawitym liczonym *a tempore facti* występuje jeszcze w dwóch innych przepisach k.r.o., a mianowicie:
– art. 61^{14} § 1 determinującym termin do wytoczenia przez pełnoletnie dziecko powództwa o zaprzeczenie macierzyństwa w sytuacji, gdy w jego akcie urodzenia jest wpisana jako matka kobieta, która go nie urodziła (por. art. 61^{12} § 1 k.r.o.) oraz
– art. 81 § 2 określającym z kolei termin do wytoczenia przez pełnoletnie dziecko powództwa o ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa dokonanego przez mężczyznę, który nie jest jego ojcem (art. 81 § 1).

Zważywszy na charakter zarzutów, jakie zostały postawione art. 70 § 1 k.r.o., można przyjąć, że również w razie zaskarżenia wskazanych wyżej norm prawnych doszłoby do ich derogacji. Dlatego też proponuje się, aby bieg 3-letniego terminu do wytoczenia przez dziecko powództwa o zaprzeczenie macierzyństwa albo ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa został określony w identyczny sposób, jak w przypadku zaprzeczenia ojcostwa, a przy tym by znowelizowane art. 61^{14} § 1, art. 70 § 1 i art. 81 § 2 k.r.o. uwzględniały w pełni sugestię sformułowaną w wypowiedzi Trybunału. Termin 3-letni będzie zatem liczony od osiągnięcia przez dziecko pełnoletności, chyba że o rozbieżności między prawnie ustaloną więzią filiacji a więzią biologiczną dziecko dowie się dopiero po osiągnięciu pełnoletności. W takiej sytuacji dla rozpoczęcia biegu terminu miarodajna będzie data dowiedzenia się przez zainteresowanego o okoliczności stanowiącej podstawę do wytoczenia powództwa.

Ponieważ wskazania TK powinny być możliwie szybko zrealizowane w odniesieniu do instytucji zaprzeczenia macierzyństwa oraz ustalenia bezskuteczności uznania ojcostwa, w art. 2 projektowanej ustawy zaproponowano standardową *vacatio legis*.

4. Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Zakres przedmiotowy projektowanej ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Tytuł projektu: *Ustawa o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy* **Przedstawiciel wnioskodawcy:** senator Aleksander Szwed **Osoby odpowiedzialne za projekt w Biurze Legislacyjnym:** Danuta Drypa, legislator, tel. 22 694 9192 Katarzyna Konieczko, ekspert ds. legislacji, tel. 22 694 9557 Marian Fałek, ekspert ds. OSR, tel. 22 694 9097	**Data sporządzenia:** 11 grudnia 2018 r. **Źródło:** wyrok TK **Nr druku: 1059**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 16 maja 2018 r. (sygn. akt SK 18/17) stwierdził niezgodność art. 70 § 1 *ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy* (Dz. U. z 2017 r. poz. 682; dalej jako k.r.o.) z Konstytucją. Trybunał orzekł, że przepis ten w zakresie, w jakim określa termin do wytoczenia powództwa o zaprzeczenie ojcostwa męża matki niezależnie od daty powzięcia wiadomości przez pełnoletnie dziecko o tym, że nie pochodzi od męża matki, jest niezgodny z Konstytucją RP. Problem jest, że bieg tego terminu jest całkowicie oderwany od momentu, w którym zainteresowany dowiedział się o tym, iż nie pochodzi od męża matki. Rozwiązanie prawne przewidziane w zaskarżonym art. 70 § 1 k.r.o., które zamyka drogę dochodzenia zaprzeczenia ojcostwa po upływie 3 – letniego terminu zawitego, stanowi ograniczenie konstytucyjnego prawa do poznania własnych korzeni biologicznych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt.

W związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego rekomenduje się przyjęcie projektu *ustawa o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, w* którym proponuje się następujące rozwiązania:

- dziecko po dojściu do pełnoletności może wytoczyć powództwo o zaprzeczenie ojcostwa męża swojej matki, nie później jednak niż w ciągu trzech lat od osiągnięcia pełnoletności. Jeżeli jednak powzięło wiadomość, iż nie pochodzi od męża matki po osiągnieciu pełnoletności, termin ten zaczyna biec od dnia, w którym dziecko dowiedziało się o tej okoliczności,

- bieg 3 – letniego terminu do wytoczenia przez dziecko powództwa o zaprzeczenie macierzyństwa albo ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa określa się w identyczny sposób, jak w przypadku zaprzeczenia ojcostwa.

Oczekuje się, że przedmiotowa regulacja umożliwi prawne potwierdzenie tożsamości biologicznej, dostosuje system prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
obywatele RP po ukończeniu 18 roku życia			prawo wytoczenia powództwa o zaprzeczenie ojcostwa męża swojej matki, macierzyństwa albo ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa
sądy rejonowe	321	GUS *Rocznik Statystyczny 2013*	rozpatrywanie spraw o zaprzeczenie ojcostwa, macierzyństwa albo ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych.

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Przedmiotowa ustawa nie będzie wpływała na dochody i wydatki sektora finansów publicznych, gdyż prawdopodobnie nieduży będzie wzrost liczby spraw o zaprzeczenie ojcostwa męża swojej matki, macierzyństwa albo ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa, które sądy będą musiały rozpatrzeć po wejściu w życie regulacji. Uzasadnienie: Po zmianach ustrojowych z przełomu lat 80. i 90 XX w., nastąpiły przemiany społeczno – obyczajowe, wzrost udziału urodzeń pozamałżeńskich. W latach 1960-1984 wskaźnik urodzeń pozamałżeńskich był niższy od 5% rocznie, w 1990 r. wyniósł 6,2%. W kolejnych latach obserwowano przyspieszony wzrost odsetka urodzeń pozamałżeńskich wśród ogółu urodzeń żywych, obecnie średnio co czwarte dziecko. Tabela nr 1: Odsetek urodzeń pozamałżeńskich wśród wszystkich urodzeń żywych [%]. 1980 | 1990 | 2000 | 2005 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 4,8 | 6,2 | 12,1 | 18,5 | 20,6 | 21,2 | 22,3 | 23,4 | 24,2 Źródło: Instytut Wymiaru Sprawiedliwości, „*Ustalenie ojcostwa przez sąd z rozstrzygnięciem o władzy rodzicielskiej ojca (Raport z badania orzecznictwa)*", prof. dr hab. Elżbieta Holewińska – Łapińska. Jednakże, na podstawie badań dotyczących unieważnienia uznania, które były przeprowadzonych w latach 1977-1978 oraz 2001-2004, z których wynika, że udział spraw o unieważnienie uznania przez osobę uznaną był na niskim poziomie, ok. 2%, dlatego istnieją podstawy sądzić, że po wejściu w życie regulacji prawdopodobnie nieduży będzie wzrost pozwów o zaprzeczenie ojcostwa męża swojej matki, macierzyństwa albo ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa, które sądy będą musiały rozpatrzeć. Tabela nr 2: Badanie pilotażowe. Liczba spraw o unieważnienie uznania i oddalenie powództwa w latach 1977-1978 i 2001 – 2004. Powód | unieważnienie uznania: 1977-1978, 2001-2004 | oddalenie powództwa: 1977-1978, 2001-2004 Prokurator | 21 | 18 | 3 | - Uznający | 10 | 6 | 50 | 25 **Osoba uznana** | **1** | **1** | - | - Matka uznanego dziecka | 1 | - | 4 | 2 **Razem** | **33** | **25** | **57** | **27** Źródło: Instytut Wymiaru Sprawiedliwości, „*Unieważnienie uznania dziecka i stwierdzenie nieważności uznania w praktyce sądowej w okresie 1 lipca 2000 r. – 30 czerwca 2004 r. Komunikat o wynikach badań*", prof. dr hab. Elżbieta Holewińska – Łapińska

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Przedmiotowa ustawa nie będzie oddziaływać na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie dużych podmiotów gospodarczych i klasyfikowanych do sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Regulacja zapewni prawne potwierdzenie tożsamości biologicznej.						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu.		
☒ nie dotyczy		
9. Wpływ na rynek pracy.		
Brak skutków.		
10. Wpływ na pozostałe obszary.		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Brak wpływu	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego.		
Przepisy projektu będą miały zastosowanie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Z uwagi na cel regulacji nie zachodzi konieczność dokonania ewaluacji projektu ustawy.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.).		
Brak		

Tłoczono z polecenia Marszałka Senatu